

Forslag til forespørgselsdebat om værnepligt for unge grønlandere

(Medlem af Inatsisartut Niels Thomsen, Demokraterne)

Svarnotat

(Formand for Naalakkersuisut)

På vegne af Naalakkersuisut vil jeg indledningsvis takke medlem af Inatsisartut Niels Thomsen for at rejse en interessant debat. Selvstyrelovens indførelse i Grønland i 2009 bringer mange nye udfordringer med sig. Herunder også spørgsmålet om, hvad vores nye rettigheder og pligter omfatter. En naturlig forlængelse af denne problematik er spørgsmålet om vores udenrigspolitiske rolle.

Det er derfor både vedkommende og relevant at diskutere en eventuel værnepligt for unge grønlandere. Hvis vi i Grønland i højere grad ønsker at være selvhjulpne, vil en indførelse af værnepligt kunne være en hjælp hertil.

I "Betænkning afgivet af Selvstyrekommissionen" fremgår det, at man har fundet, at værnepligt er en praktisk nødvendighed, hvis Grønland som minimum vil være med til at vogte over eget territorium.

Det fremgår ligeledes af betænkningen, at der blandt ungdommen er et voksende ønske om at tage et personligt ansvar for samfundets fremtid og få anvist nogle konkrete muligheder for at gøre noget for sit land samt nedbringe behovet for udefra tilkaldt arbejdskraft.

Tal fra Forsvarets Rekruttering bekræfter også, at forsvaret har set en øgning i antallet af ansøgninger fra personer med bopæl i Grønland. I 2005 modtog Forsvaret 11 ansøgninger og i 2011 har de indtil videre modtaget 30. Dette bekræfter den tidligere nævnte udvikling. Samtidig lægges der dog i Selvstyrekommissionens betænkning vægt på, at en af grundene til at antallet af ansøgere stadig ikke er større, hænger sammen med, at den militære grunduddannelse foregår på dansk. Sprogbarrieren spiller altså en stor rolle. Det skal også tilføjes, at der siden 1992 er registreret 207 ansøgninger fra personer med bopæl i Grønland til uddannelser i Forsvaret. Heraf er 39 antaget, hvilket svarer til 19 %. Det er altså alene knap en femtedel af ansøgerne, der er fundet egnede. Tallene siger intet om grunden hertil, men det sætter spørgsmålstejn ved kompatibiliteten mellem det danske forsvar og en grønlandsk værnepligt.

Det fremgår til gengæld af betænkningen, at der er flere unge grønlandske mænd, der frivilligt har meldt sig i Grønlands Kommando (GLK) i Kangilinnuit, ligesom der er eksempler på grønlandere, der har gjort tjeneste i Siriuspatruljen. Søværnet har også inden for de seneste år gennem en omfangsrig hvervekampagne forsøgt at hverve unge grønlandere, men grundet uddannelsens tilrettelæggelse, er denne karrieremulighed en større udfordring for de unge, end den muligvis burde være. Uddannelsen foregår ikke blot på dansk, men også i Danmark. Derfor kunne man starte med at sætte fokus på dette problem, idet det muligvis ville øge tilgangen af frivillige ansøgere.

Det er svært at forestille sig et egentligt grønlandsk militær. Men spørgsmålet om at indføre en tilrettet værnepligt eller eventuelt i stedet en civil samfundstjeneste for unge, åbner døren

for nogle spændende muligheder for at blive selvhjulpne. En mulig civil samfundstjeneste kunne tilrettelægges ud fra grønlandske forhold, traditioner og behov, samtidig med, at den for unge grønlændere ikke står som en uoverskuelig tilværelsesomvæltning.

Med disse ord ser jeg frem til en interessant debat.